

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות ב"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעוועבי"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

והיה בעצי שתיל על פלגי מים

פרשת בלק

כִּיתָה ה' (א-ב)
הר"ר משה יוחנן קליין הי"ו
הר"ר שמואל אלטער בנעט הי"ו

חידו"ת לפרשת בלק

טובתם כנזכר לעיל וקל להבין.

(דגל מחנה אפרים)

הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא לא ישכב עד יאכל טרף, פירש"י כיצד, קורא קריאת שמע על מיטתו ומפקיד רוחו ביד המקום, וכו', יש לדקדק למה שינה הכתוב והקדים קימה לשכיבה, הלא כתיב ובשכבך ובקומך, וכך הוא גם הסדר שאין הקימה כי אם אחר השכיבה, והיה לו להקדים 'לא ישכב' ואח"כ 'כלביא יקום', אמנם כוונת הכתוב יבואר עפי"מ שכ' בספרי יראה, סגולה לקום בבוקר בשעה שירצה, ע"י שיקרא ק"ש בכוונה, ויפקיד רוחו אצל השי"ת, שאז הקב"ה מחזיר לו פקדונו בשעה שרוצה לקבלו, וזה שאמר הכתוב, "כלביא יקום וכארי יתנשא" והטעם כי "לא ישכב" מתחילה בליל אתמול "עד יאכל טרף" ע"י קריאת שמע, כמו שפירש"י.

(ייטב לב)

וירא בלק בן ציפור את כל אשר עשה ישראל לאמורי. אפשר לפרש עפ"י דברי רש"י בפרשת ויחי על הפסוק אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי, פירש"י "אמורי" זה עשו שעושה מעשה אמורי, "בחרבי ובקשתי" תפילתי כתרגומו בצלותי ובבעותי, וזה פירש הפסוק כאן בלק ראה את כל אשר עשה "ישראל" זה יעקב "לאמורי" זה עשו ע"י תפילתו בפיו ע"כ לקח בלק את בלעם שכוחו גם בפיו.

(ערוגת הבושם)

הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב. על דרך הלצה יש לומר ששמעתי בשם אא"ז הבעל שם טוב זללה"ה שפעם אחת הלך למקוה בין ישמעאלים, ובחזרתו מן המקוה ירא שלא יגע בו ישמעאל ושמע שני ישמעאלים מדברים זה עם זה אחד לחבירו שמור עצמך שלא תגע ביהודי הטמא הזה חלילה. והוא שאמר - הן עם לבדד ישכון - ואינם מתערבים בגוים הטמאים והוא מחמת - ובגוים לא יתחשב - שאינם חשובים בין הגוים וזהו

וירא פנחס וגו' ויקח רמח בידו. וי"ל עפי"מ

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקדוש זיעוועב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

רשע ניכר מה היה בליבו לקללם ומאי קללה שייך בזה אך נראה עפי"מ דאיתא בתנחומא עה"פ אלה פקודי המשכן למה נקרא שמו משכן מפני שנתמשכן בשביל עוונותיהם של ישראל דהיינו כשישראל חוטאים ומתחייבים כליה ח"ו אז הקב"ה שופך חמתו על עצים ואבנים וזה המשכון תחת בני ישראל והנה ב' בתי המקדש שנחרבו הם נגד אברהם שקראו הר ונגד יצחק שקראו שדה אשר השם מורה שאינו משכן קבוע (רק סופו ליחרב ככתוב על הר ציון ששם, וציון "שדה" תחרש) משא"כ בית השלישי שיבנה במהרה מכוון כנגד יעקב שקראו בית שמוכן לדירת קבע ולעולם לא יחרב וז"ש בלעם הרשע מה טובו היה אם אהלי"ך יעקב"ב היינו שב' בתי המקדש (שנקראים "אוהל" ארעי) יהיה מכוון כנגד יעקב אשר קראו בית ולא יוכל ליחרב ואז יהיה משכנותי"ך ישראל"ל שיתמשכנו ישראל בעצמם ולא יוכל ה' לשפוך חמתו על עצים ואבנים.

(דברי מהרי"א)

דאיתא בספרים דלכך הוסיף הקב"ה אות ה' לשמו של אברהם אבינו דהנה רמ"ח איברים יש באדם, אבל בדרך הטבע הוא שולט רק ברמ"ג איברים, ובה' אברים צריך לעבוד עבודה רבה שישלוט עליהם וישתמש בהם רק לטוב, והם העינים, האזנים והפה, העינים שלא יביט במקומות האסורים על נשים ועל תמונות שחץ וכדומה, רק התוה"ק ובמראות המותרות, האזנים שלא ישמעו לשון הרע שקר וניבול פה, רק לדברי תורה ודברי מוסר, וכן הפה שלא לדבר לשון הרע שקר וניבול פה, רק לעסוק בהם בדברי תורה ולדבר בדרך ארץ וכו', וכיון שאברהם אבינו שלט על כל אבריו לכן הוסיפו לו אות ה' על שמו בכדי שיהיה רמ"ח, וגם פנחס שלט על כל רמ"ח אבריו לכן כתיב ביה ויקח רמ"ח בידו, שכל הרמ"ח אברים היו בידו.

(אילנא דחיי)

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל. ויל"ד שהרי אמרו חז"ל מברכותיו של אותו

והיה בעץ שתול על פלגי מים - פרשת בלק